

ŠTATELJI! Prosim, pogledajte številke poleg naslova na dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje Vaše sodelovanje. Skušajte ročnino vnaprej plačano.

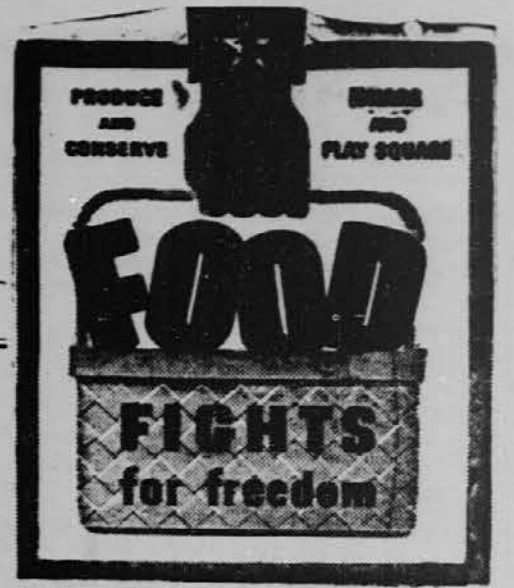
GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 1116 E. 72nd St. New York, N. Y. 10019. Vol. 100 VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, MONDAY, MAY 22, 1944 — PONEDELJEK, 22. MAJA, 1944

MIHAJLOVIČ IZ KABINETA

Kralj Peter je v soboto naznanil, da je generala Dražo Mihajloviča razvezal njegovih dolžnosti kot vojni minister v jugoslovanski zamejni vladi. — Ko je mladi kralj to naznanil, je obenem odločno zanikal, da bi nameraval postaviti vlado treh mož, ki bi nadomestila dosedanjo vladu dr. Božidarja Puriča.

Associated Press poroča, da je bil Puričev kabinet odslavljen v petek in da je kralj Peter dr. Ivanu Šubašcu poveril nabogo, da sestavi koalicijsko vladu.

General Mihajlovič pa bo še dalje ostal vrhovni poveljnik jugoslovanske vojske, ki šteje kakih 20.000 vojakov. Nova vlada bo prav gotovo skušala poravnati spor med maršalom Titom in generalom Mihajlovičem, da bo Jugoslavija zedinjena, predno vdarijo zavezniški z vzhoda in zapada.

Kralj Peter je rekel, da naslednji generala Mihajloviča ne bo vojak, vsled česar tudi odpade domnevanje, da bi bil na mesto vojnega ministra imenovan Dušan Simonić ali pa nekakšen Titove vojaške misije v Londonu general Vladimir Velebit.

Vesti, da bo kralj Peter postavil regentstvo treh mož, mesto ministrstva, je prinesel "Exchange Telegraph", rekoč, da bi regentstvo imelo boljše priložnosti stopiti v stik z vladu maršala Tita, čegar vlada je že izjavila, da ne priznava nobene jugoslovanske vlade, ki bi bila postavljena izven dežele.

Kralj je rekel, da skuša postaviti "nevtralno" vladu, kateri bodo interesi dežele prva briga in ki ne bo imela nikakih predsodkov, kar pomeni, da minister v novi vladi ne more biti nikdo, ki se je šavno izrekel za generala Mihajloviča ali pa za maršala Tita.

"Vesti glede regentstva ali odbora treh mož so nesmiselne," je rekel kralj zastopniku "United Press". "Ako bo kaj, bo vlada. Nekaj sem že storil, da za sestavljenava nova vlada. Če za zadeva poteka zadovoljivo in mislim, da bom mogel v kratkem naznaniti sestavo kabineta. Bo pa nevtralna vlada."

Zadnja dva tedna se je kralj Peter dvakrat posvetoval z angleškim ministrskim predsednikom Winston Churchillom, ki mu je svetoval, da razglasi, da bo po vojni dovolil plebiscit, ki naj odloči, ako se sme vrniti ali ne. Toda kralj Peter je Churchillov nasvet odločno zavrnil.

BOLGARSKA VLADA PADLA

Kot pravi neko nemško poročilo, je bolgarska vlada po dolgi seji, ki je trajala vso noč, padla. Najprej sta odstopila trgovski minister Ivan Vasov in železniški minister Ivan Bečkov. Bivši ministrski predsednik Dobri Bošilov ni hotel sprejeti naloge, da sestavi novo vladu.

Spomini iz leta 1921

Predsednik Warren Harding je svetoval, da moramo skrbeti za to, da se naše prebivalstvo vrne v normalnost dnevnega življenja. Dejal je: "Back to normalcy, pozabimo vojno, kajti je vse za nami in — Huni so uničili tako popolno, da tekem prihodnjih 500 let si ne bo nihče želel nove vojne." — Pa se je motil, kajti petsto let se je spremenilo v bornih 25 let.

ANGLEŽI UGRABILI NEMŠKEGA GENERALA NA KRETI

Na zvit način je bil blizu svojega glavnega stana v Candiji na Kreti ugrabljen poveljnik nemške 22. oklopne grenadirske divizije general Karl Heinrich Kreipe in je bil odpeljan v Kairo.

Ob 9.30 zvečer 26. aprila se je general s svojim šoferjem peljal iz svojega glavnega stana v Candiji v svojo vilo, nekaj milj iz mesta.

Angleška straža, ki je prišla s padali na Kreto, si je natančno ogledala generalov glavni stan in proučila njegove navade ter je ono noč čakala ob cesti. Ko je generalov avtomobil privozil, je straža z rdečo lučjo avtomobil ustavila.

Tedaj pristopi k avtomobilu angleški častnik, odpre vrata in naznanil generalu, da je ujetnik. Na vsako stran generala na zadnjem sedežu sedeta dva angleška častnika z napetim revolverjem, en častnik pa sede na šoferjev sedež.

Avtomobil pelje nazaj skozi Candijo in mimo 22 vojaških straž, toda nobena ni avtomobil ustavila, ker je imel razobešeni dve zastavi.

Okoli 30 milj od Kandije se je avtomobil ustavil, kjer je straža z generalom šla na angleško ladjo, ki je odpeljala v Kairo.

Angleži pa so v avtomobilu pustili pismo v angleščini z naslednjo vsebino:

"Gospodje: Vašega divizijskega generala Kreipe-a je pred kratkim ugrabila angleška straža. Ob času, ko boste to brali, bomo na poti v Kairo.

"Prav posebno pa hočemo povdariti, da je bil ta čin izvršen brez pomoči Kreičanov ali kretske partizanov. Vaš general je časten ujetnik in bomo ž njim dostojno postopali, kot zahteva njega vojaški čin.

"Vsaka represalija proti krajevnu prebivalstvu ne bo opravičljiva in bo krivična. Auf baldiges Wiedersehen! (Na svidenje).

"Dodatek: Žal nam je, da moramo pustiti avtomobil."

Ko je general Kreipe prišel v Kairo, je celo zadevo vzelo nekoliko resno, nekoliko pa tudi smešno. Angleškemu častniku je potožil, da nima nobene odgovornosti več, nobenega duševnega dela in sploh nobene ga dela.

"Mislim, da se bom ničel angleško," je slednjič rekel.

AMERIŠKA KOMUNISTIČNA STRANKA JE BILA RAZPUZČENA

V soboto se je ameriška komunistična stranka po 25 burnih letih svojega obstanka sama razpustila kot politična stranka in se je takoj preobrazila v nepristransko politično organizacijo.

Generalni tajnik komunistične stranke Earl Browder, ki je imel na konvenciji v Riverside Plaza hotelu glavni govor, je rekel, da bo ta organizacija sedaj delovala z večino ameriškega naroda za bolj demokratsko in napredno Ameriko tako tekem vojne kot po vojni in bo pomagala postaviti trajen mir. Browder je tudi rekel, da bo nova organizacija opustila svoj nameru v Združenih državah postaviti socijalistično vladu, ker stranke ne podpira večina ameriškega naroda.

Konvencija je trajala štiri dni in sta bila na njej 402 zastopnika iz 44 držav. Iz komunistične stranke je sedaj nastala komunistična politična zveza (Communist Political Association).

Browderjev predlog za razpust komunistične stranke je bil sprejet v soboto ob 11 dopoldne. Ob istem času je Browder predlagal, da nova organizacija podpira predsednika Roosevelta kot predsedniškega kandidata za četrti termin.

Za zborovalno mizo je na steni visela slika predsednika F. D. Roosevelta, maršala Stalina in ministrskega predsednika Winston Churchilla, ki je bila vzeta v Teheranu.

Amerikanci napredovali 7 milj

Amerikanci so včeraj zavzeli Fondi, šest in pol milje od morja in sedem milj od Itri, od koder so pričeli prodirati. — Francozi na osrednji fronti prodirajo v severozapadni smeri ob Pontecorvo—Pico cesti in proti Hitlerjevi utrjeni črti. — Nemški radio naznanja, da preti nemškemu desnemu krilu pri Anziu velika nevarnost.

Poljaki se bore v predmestju Piedimonte. Južno od Via Casilina; v dolini Liri napadajo Angleži okoli Aquina, ki je močna trdnjava v Hitlerjevi črti. Angleži so se navzlic močnemu nemškemu odporu približali glavnim nemškim postojankam v Hitlerjevi črti v dolini Liri. Poljaki prodirajo proti Pizzo Corno, ki ga Nemci trdno držijo. Zavezniški na več krajih nabijajo Hitlerjevo črto. Kot so doznali izvidni aeroplani, je Hitlerjeva črta močno utrjena, kakor so zavezniški poveljniki pričakovali in branijo jo najboljše nemške čete, ki so pripravljene umreti.

Amerikanci so popolnoma očistili Nemcev na polotoku Gaeta, ki so ga zavzeli v petek. Dobili so velike množine vojnega materijala, čegar večji del je še porabljen.

Na severnem koncu fronte 5. armade se Nemci zelo upirajo ter so izvedli več protinapadov vzhodno od Pica. Nemci z vsilo skušajo preprečiti, da Amerikanci in Francozi ne bi vdrti v dolino Santa Oliva, ker bi nastala velika nevarnost za Hitlerjevo črto.

Poveljnik pete zavezniške armade general Mark W. Clark je za las utekel smrti, ko se je kraj ceste, pokateri se je peljal v jeepu, razletela bomba, ki so jo pustili Nemci. Nekaj vojakov pred njim je bilo ranjenih in general je takoj skočil z avtomobila in pogledal ranjence. Poklical je ambulanco in ko je videl, da imajo ranjenci potrebo pomoči, se je odpeljal dalje proti fronti.

Štrajk premogarjev v Novi Scociji

Iz Glace Bay, Nova Scotia, se je javila, da so morali pet premogovnikov v pokrajini Cape Breton začasno zapreti, kajti premogarji so ravnokar dobili \$1.000.000, dolžne jim plače, in tako je vseh 7000 premogarjev pričelo praznovati. V omenjenih petih premogovih rovih je zaposlenih 3400 premogarjev. Premogarji, ki so delali v ostalih premovih rovih, praznujejo že teden dni, — namreč od dneva, ko so jim lastniki rovoev izplačali lepo svoto zaostale plače, v znesku \$160.000. — Omenjene svote so izplačali premogarjem kot povišanje njihovega zashzka za dobo od 1. novembra 1943 nadalje. — Kdo bi si ne privoščil nekoliko počitnic, ako se dobi toliko denarja, o katerem mnogo premogarjev niti sanjalo ni, da ga bodo sploh dobili.

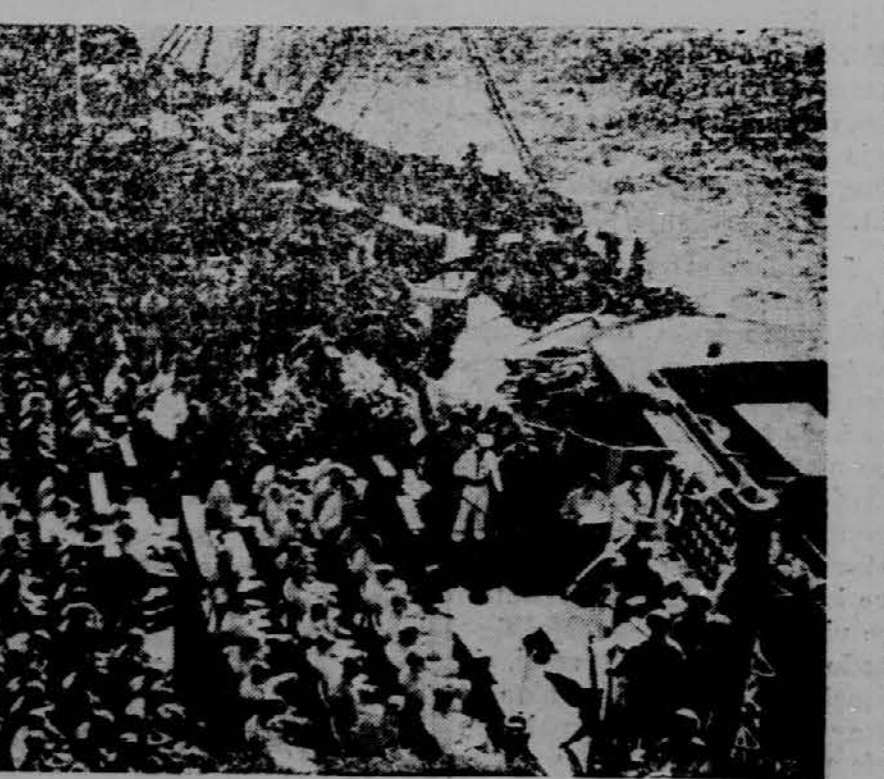
Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomobnemu Šdboru

Newyorčani trošijo vedno več denarja

Ravnateljstva newyorških in brooklynskih department trgovin naznanjajo, da so kupovalci in kupovalke imenovanih 2 delov mesta New York, tekem minolega tedna nakupili kar za 30 odstotkov več blaga, kakor v istem tednu leta 1943.

Ugodno je tudi stanje trgovin, ki se pečajo z jestvinami, kajti te vrste trgovine v omenjenih dveh delih našega mesta, so razpečale svojim odjemalcem tekem minolega tedna za 10% več blaga, kakor tekem istega tedna v minolem letu.

TUDI NA POTU NA FRONTO VOJAKE SPREMLJA VERA

Prizor tekem službe božje na nekem transportu ameriške vojske na potu čez Pacifik.

NAVODILA GEN. EISENHOWERJA PATRIOTOM V ZAVOJEVANIH DEŽELAH

Zavezniški vrhovni poveljnik general Dwight D. Eisenhower je po radio poslal svoje prvo navodilo patriotom zasedenih deželah, kako se naj zadrže v času zavezniškega vpada.

Eisenhowerjev zastopnik je po novem ameriškem radio v Londonu ABSIE (American Broadcasting System In Europe) najprej prebral Eisenhowerjeva navodila podtalnim organizacijam v zasedenih deželah v angleškem jeziku, nato pa v danskem, norveškem, francoskem, holandskem in flemškem jeziku.

"Ko pridejo zavezniški, da vas osvobodijo," pravi Eisenhowerjevo navodilo, "se bodo v mnogem oziru zanašali na vašo pomoč. Tega pa ne morete storiti boljše, ko če daste podatke o sovražniku. Zato ga že takoj dames prienite bližje opazovati. Opazujte število vojakov in vozil po kakovski. Pazite, kako in kdaj bodo prišli ter, v katero smer so šli.

"Pazite na označbe na vozilih in skušajte dognati, h kateremu polku in skupni pripadajo. Opazujte njih orožje in priprave za zalaganje živčevja in petroleja. Posebno pazite na velika premikanja in natančni dan."

Nato jim Eisenhower naroča, da naj gledajo, kje se nahajajo sovražniški tanki za petrolej in vojaška skladišča. Posebno važno je, kjer se nahaja sovražnikov glavni stan in signalne postaje.

Govornik je posebno opozarjal patriote, da naj natančno pazijo na njegov glas, da bodo tukaj in tam opazili kaj novega, da ne bodo nasledili navodilom, ki jih bodo dajali Nemci, kot bi prišla od zaveznikov.

Dalje jim je bilo naročeno, da se naj pripravijo, kakor vojaki, da bodo pripravljeni, kadar pride poziv, da se očitno dvignejo in vdarijo na Nemce.

"Ob gotovem času boste prejeli nasvete in navodila naravnost od najvišjega poveljnika," je rekel oznanjevalec, ki je tudi rekel, da bo zopet govoril v ponedeljek.

Prava kazen po starem načinu

Newyorški mestni sodnik, pred katerega so policaji dovedli nekoliko dečkov, kateri so lomili veje nekega drevesa v Brooklynu, je zadevo razsodil po svoje, ne da bi pri tem vpošteval tozadevni zakon. Zadevo je enostavno prestavil za teden dni, toda istočasno je dečkom ukazal, da morajo vsak po dvajsetkrat prepisati staro pesem p o d naslovom "Drevesa" (Trees), katero se morajo v tem času tudi na pamet naučiti. Po preteku tedna, morajo dečki priti k sodišču, tam deklamirati dotično pesnitev, in šele potem jih bo obsodil po zakonu — to se pravi, ako ne bodo znali one pesmi na pamet.

Katoliški urednik obsojen v Potom Švice se je javila iz Italije, da je fašistično posebno sodišče v Cremoni, obsodilo urednika katoliškega dnevnika, "Italia Catolica", imenom Mario Busti, v petnajstletno ječo, ker je objavljval protifašistične članke v imenovanemu listu, in sicer v dobi ko je Mussolini že bil odstavljen.

Jugoslovanska fronta

ZAVEZNIKI ZALAGAJO PARTIZANE Z OROŽJEM

John Talbot, ki zastopa skupni ameriški in angleški tisk, popisuje, kako je opazoval zavezniške aeroplane, ko so spuščali na tla orožje, municijo in zdravila za Titove partizane v Jugoslaviji komaj 15 milj od nemških postojank.

"Neprestana vrsta velikih transportnih aeroplanov je letala nad gorami," poroča Talbot, "in v štirih urah so spuščali okoli 25 ton zalog."

"Bil sem nekoliko nervozen, ko je prišumelo kakih 15 vrec z neba in so padle na la z velikim truščem," pravi Talbot. Dalje poroča Talbot, da se vreme izboljšuje in da prihajajo aeroplani kot reka, iz katere bo kmalu nastala cela povodenj.

BIVŠA JUŽNA ŽELEZNICA RAZBITA

Vsled močnih napadov partizanov so morali Nemci opustiti promet po dveh železnicah, ki vežeta Avstrijo in Italijo, po katerih so dobivale nemške armade v Italiji svoje potrebščine.

(To sta bivša Južna železnica iz Ljubljane v Trst in državna železnica, ki pelje iz Beljaka pod Karavankami po dolini Soče v Trst. Op. ured.)

Poročilo iz glavnega stana osvobodilne fronte pravi, da je razbita železnica med Ljubljano in Trstom. Vsled tega morejo Nemci svoje čete in orožje prevažati samo s truki po cestah, katere pa partizani tudi napadajo. Pri nekem napadu so partizani razbili sedem truckov z vojakii.

Poročilo dalje pravi, da se boji nadaljujejo na celi lrvanski fronti. Posebno srditi boji se bijejo v Liki, kjer partizani napadajo Nemce v njihovi ofenzivi.

V vzhodni Bosni so Nemci v bojih s partizansko 16. divizijo izgubili 1500 častnikov in vojakov in sedaj prihajajo ojačenja. V zapadni Bosni so boji bolj krajevnegega pomena med Jajcem in Donki Vakovom, kjer so bili Nemci vrženi nazaj. O drugih bojih poročajo v osrednji in severni Dalmaciji, kjer so partizani zavzeli Novigrad. 65 milj severno od Splita.

Katoliški urednik obsojen v

Potom Švice se je javila iz Italije, da je fašistično posebno sodišče v Cremoni, obsodilo urednika katoliškega dnevnika, "Italia Catolica", imenom Mario Busti, v petnajstletno ječo, ker je objavljval protifašistične članke v imenovanemu listu, in sicer v dobi ko je Mussolini že bil odstavljen.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Schmitz, President; Ignac Kude, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA ORLO LITVO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1543

KDO se BORI za Jugoslavijo?

Sledeče pismo je poslal pred kratkim "New York Times-u", bivši minister, Sava N. Kosanović povodom uvodnika, ki ga je objavil "New York Times."

V uvodniku "Titov program" v New York Timesu z dne 12. aprila, 1944. je stavljeno vprašanje, zakaj ni mogoče doseči zedinjenja med Titom in Mihajlovičem, ko vendar tudi Mihajlovičev kongres, "sestavljeno iz vseh strank, zahteva federativno Jugoslavijo in zedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev."

Tu leži glavna napaka v gledanju na Titove partizane in Mihajloviča. Partizani so si od prvega začetka jasno in odkrito postavili za cilj svoje borbe Jugoslavijo in zedinjenje vse Južnih Slovanov, in prvi vrsti Srbov in Hrvatov. O tem pričajo vsi njihovi vojaški, politični in organizacijski koraki. V Jugoslaviji ni nikogar, ki bi ne bil globoko uverjen o najiskrenejši jugoslovanski orijentaciji predsednika antifašističnega veča, Ivana Ribarja ali zunanjega ministra Josipa Smoljaka. Za oba moremo reči, da sta toliko Hrvatov, kakor Srbov. Vse njuno življenje je tako. Za vsem tem stoji močna vojaška organizacija v neprestani akciji povsed, preganjajoč sovražnika in vstvarjajoč najmočnejši politični cilj: združenje Srbov, Hrvatov, Slovencev in preprenjenje najnevarnejše državljanske vojne — sovinstičnega in verskega obračunavanja in masakra.

Na nasprotni strani stoji Draža Mihajlovič. Njegovi prijatelji v inozemstvu, odločilni faktorji v begunski vladi, jugoslovanska diplomacija in oficijelna propaganda, in predstavniki armade so porabili dve leti in več, da so dokazali, kako se Mihajlovič ne bori za Jugoslavijo, nego za šovinistično Srbijo in kako je njegova armada izključno srbska, ki nosi maščevanje in uničenje svojih notranjih sovražnikov. Storili so vse, da so prikazali Hrvate kot ustaše in kasneje kot komuniste; da so dokazali, da Nedić ni izdajalec, nego branilec Srbstva in s tem, da prepriča vse, kako nemogoča je obnova Jugoslavije. V Ameriki je vse to prišlo najjasneje do izraza. Celotni aparat jugoslovanske diplomacije je veleposlanikom Fotičem na čelu je dal vso avtoriteto, ves čas in vso pomoč akciji proti Jugoslaviji in proti njenim sestavnim delom. Tako so organizirali kampanjo lista "Srbobrama" iz Pittsburgha in Srbsko Narodno Odbrano v Ameriki, ki je poslala State Departmentu resolucije proti Jugoslaviji kot "Versajski pomoti in izničitini", poživajoč kralja Petra, naj se proglasi za kralja Srbije, vse pod pečatom Draže Mihajloviča, katerega pozdravi in zahvale za tako delovanje je prihajali preko jugoslovanskega veleposlanstva v Washingtonu.

Zadostovala so imena Mihajlovičeve okolice — Dragiša Vasić in Stevo Moljević — in bilo je jasno, da se vrši borba proti Jugoslaviji. To sta predstavnik ozkega srbsko-pravoslavnega šovinizma, ki nima nič skupnega s prepričanjem večine Srbov.

Mišljeno je bilo, da dajo zavezniški oblast in pomoč Mihajloviču in da on izvede cilje svoje okolice: okupacijo srbskih krajev in iztrebljenje političnih nasprotnikov. Zaradi tega je prišlo do izdajalskega sodelovanja četniškega vodje Jevdjevića in drugih s fašistično Italijo. Istočasno jih je Mihajlovič imenoval svoje najboljše sodelavce, a vlada v begunstvu jim je dajala najvišja odlikovanja. Zato vodijo borbo proti partizanom vzporedno s Hitlerjevo ofenzivo proti njim.

Ves čas je kvizling Nedić uporabljal mirno ime in sliko kralja Petra v svoji agitaciji. Srbov nikoli ni bilo rečeno, da je to zloraba, niti po Nedičevem povratku iz Hitlerjevega glavnega stana.

Ko se je meštemi najmočnejše pokazalo, da se narod in ravno srbski, bori za Jugoslavijo, ko se je pokazalo, da zavezniški ne bodo dajali vojaške podpore za malenkostna šovinistična obračunavanja, tedaj je prišlo do novih mistifikacij:

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebitine. Da si rojaki zasigurajo redno dopokljanje lista, lahko gredo upravništvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravništvu nepotrebne stroške?

kongres pokreta Draža Mihajloviča s predstavniki "vseh strank", s katerega so bile poslane resolucije za "Federativno, demokrasko Jugoslavijo in zedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev." Tega kongresa, ki se je vršil v središču Nedičevega srbskega teritorija, so se nedeležili predstavniki "vseh strank", toda imena vseh naštetih strank popolnoma zadostujejo za vsakega poznavalca jugoslovanskih razmer, da ve, kakšna mistifikacija je ta kongres. Na njem ni bilo ne Demokrasko, ne Samostalne Stranke, Predsednik kongresa, ki ga je tvorila večinoma diktatorska Nacionalna stranka — bil je Zika Topalović, socialni demokrat, katerega stranka je bila brez vsakega pomena in on je popolnoma sodeloval z diktaturo 1929. leta.

Velika napaka je postavljati na isto višino čiste ideale Titovih partizanov z zaključki sumljivih ljudi, ki so se spomnili na parolo Jugoslavije šele potem, ko se jim ni posrečilo niti s sovražnikovem orožjem, niti z mistifikacijo zaveznikov, da zaduše težnjo Srbov, Hrvatov in Slovencev po združenju in svobodi.

New York Times spominja na nekatere govore kralja Petra, ki so bili poslani v domovino za združene borbe. Ti govori so morali na žalost ostati brez učinka, ker vse delo vlade v begunstvu in jugoslovanske diplomacije in njihove akcije zunaj proti interesu jugoslovanskega naroda ni odvisno od Tita in partizanov. Za združen boj v Jugoslaviji bi bilo najboljši učinkovito odstavljenje in kazen za vse tiste, ki vedno znova grešijo zoper narodne interese, večajo ne samo jugoslovanske žrtve, nego tudi škodujejo zavezniški stvari.

SLOVENSKI BOMBARDIR

Te dni se je z evropskega bojišča vrnil na svoj dom v North Bergen, N. J., Sgt. Frank Terček, sin pokojnega Janeza Terčeka.

V Italiji je bil nad 13 mesecev kot topničar v repu bombnika ter je izgubil na teži 15 funtov. Bil je na 50 bombnih poletih, nakar je dobil dopust en mesec. Poleg drugih priznanj se svetijo na traku tri zvezde, kar pomeni, da je bil v treh večjih zračnih bitkah.

Na poletih, na katere je bil poslan, je večkrat preletel Jugoslavijo in med drugimi bombardiral Steyer v Avstriji, Dunajsko Novo mesto, Celovec, Sofijo, Beograd in Ploesti na Rumunskem. Ko so se vračali z napad na Ploesti, so po radio prejeli sporočilo, da bodo v Sloveniji zadeli na sovražne aeroplane in res so imeli ž njimi zelo vročo bitko blizu Ljubljane.

Sgt. Terček je pripovedoval, da so letalci zjutraj, ko na črni tabli berejo dnevna povelja, zelo radovedni, kam bodo morali poleteti. Pri odletu le malo govore in so nervozni, dokler ne pridejo na cilj in prično spuščati bombe in streljati s topovi. Ko izvrše svoje delo, je edina njihova misel, da bi čimprej prišli "domov".

Letalci žive v svojih taboriških po 6 do 9 mož v enem šoturu. Okoli so izkopane luknje, da se skrivajo, kadar pride sovražni zračni napad.

Sgt. Terčeku privoščimo za služene počitnice in mu želimo, da se po končani vojni vrne zdrav in čil na svoj dom.

Njegov najmlajši brat Eddy Terček je 13. aprila tudi odšel v armado in se vežba za letalca na Kessler Field, Miss.

VELIKANSKA PROSLAVA V NEWYORSKEM CENTRAL PARKU

Včeraj se je vršila večika proslava v tukajšnjem newyorskem Central Parku, ob priliki praznovanja "I Am An American Day", katere se je vdeležilo nad en milijon štiristo tisoč ljudi. Celotni program je vodil župan La Guardia. Program je otvorila Helen Jepson s petjem ameriške himne. Nato so govorili Dr. Stephen S. Wise, Hon. Grover A. Whalen, Rt. Rev. W. T. Manning, Hon. Robert F. Wagner, senator iz New Yorka, sodnik Learned Hand, kateri je po svojem govoru tudi zaprisegel vse navzoče k udanosti ameriški ustanovi. Nastopili so tudi v pestrih igralskih nošah igralci "Oklahoma", "Tars of Spars" in "Winged Victory".

Po županu La Guardia, ki je tudi sam govoril na programu, so bili predstavljeni junaki iz U. S. armade, vojne in trgovske mornarice, ki so se bojevali že na raznih frontah, in ki so prejeli svoja odlikovanja. Nadalje so bili predstavljeni tudi pohabljeni vojni invalidi, ki so se povrnili pred kratkim iz raznih vojnih poljan.

Nato je Rt. Rev. Francis W. Walsh, namestnik knezoškofa Francis J. Spellmana vse navzoče blagoslovil, k zaključku programa so igralci skupno z občinstvom zapeli "God Bless America".

Vsakemu, ki je bil na tem velikem festivalu navzoč včeraj, sem uverjen, da mu ta spominski dan te velike proslave bo ostal v spominu za vedno.

A. F. Svet.

Brivci nameravajo povišati cene

Unije brivcev v mestu New Yorku in okolici so sklenile, da morajo brivci povišati cene tako, da bodo računali za ostrizanje las \$1., in za brljanje po 50c, kajti njihovi pomočniki zahtevajo povečanje plače.

Istodobno se pa tudi poroča, da se snuje med našim prebivalstvom nekaka organizacija, katere namen je vprizoriti splošen štrajk proti brivcem. Vrnili se bodo toraj oni zlasti časi, ko so matere in žene strigle laso svojim dečkom oziroma soprogom na ta način, da so jim enostavno poveznile sklode na glave in porezale vse lase, kateri so viseli izpod sklode. Moški se bodo enostavno brili sami, in ženske, ki so dokaj spretno s škarcjami, bodo ena drugi strigle predolge grive in pri tem zaslužile nekaj denarja za neobhodno potrebne dneve

bonbone. Javnost nikakor ne sočustvuje z brivci, kateri so tokom zadnjih par let že večkrat navili svoje cene, katere dosejajo niso bile pod vladno kontrolo. Vsled tega se sedaj deluje na to, da se tudi cene v brivnicah podvrže vladni kontroli.

Do tega pa mora kmalo priti, kajti poletna vročina bo kmalu prišla in v vročini ni prav nič prijetno, ako mora človek hoditi po svojih dnevni opravkih — kosmat, kakor medved.

Bojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER,

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

PEVCI POZOR!

Mladi nadarjeni pevci in pevice imajo sedaj najlepšo priliko, da se izveščajo svoj glas in vzamejo petje tudi za svoj poklic in celo do opere. Zgleda se naj do 1. junija v Metropolitan Opera House, Suite 56, na 1425 Broadway, vogal 40th St., v New Yorku.

BODOČI MILLJONAR

Kakor vsake pomladi, tako so tudi letos reke našega juga in jugoiztoka preplavile mnoge kraje, kjer je mnogo ljudi utonilo. V nekem kraju južne države Arkansas, so nedavno prinesli v cerkev truplo malega dečka, ki je utonil; to truplo je seveda voda odnesla dalje proti jugu, toda nek deček, čegar starši so bili člani dotične cerkvene občine, je skočil v vodo in srečno priplaval z truplom nepoznanca do brega. Pri cerkvenih obredih za pokojnega dečka, je duhoven v svojem govoru tudi omenil dečka, ki je plaval po truplo nepoznanca in srečno priplaval skoraj do brega z nepoznanecem. Omenil je tudi, da bi bilo truplo brezdvomno za vedno izgnanjeno, ako bi mali "Johnny" truplo ne držal blizu brega toliko časa, da so drugi ljudje prihiteli na pomoč.

"Johnny" je seveda bil v cerkvi in poslušal ta govor.

Pri tem ga je pa nek drugi deček šepetaje vprašal: "Si li prinesel truplo na kopno? In koliko so ti za to plačali?"

"Nisem plaval do brega," je odgovoril mali Johnny. "In veš, kaj sem storil? — Hm. — zasidral sem truplo ob neki vrbi, ki je bila nekako sto jardov od brega, in potem sem ljudem na bregu kričaje naznanil, da zahtevam — pet dolarjev za truplo. To so mi tudi plačali!"

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri ispisu na državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic in pogodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Ramo, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov.

In se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St.,
New York 11, N. Y.

RAZGLEDNİK

SENZACIJONALEN FILM: "THE HITLER GANG"

Ako želite videti prvi film, lagi javnih in vsenčiljskih ki kaže resnično in neolepsano knjižnico, privatnih spisov, li-povest o Hitlerju in njegovih stin v državnem departmentu pajdaših, naj si ogleda "The in razgovorov z ljudmi, ki po-Hitler Gang" v Globe Theatre znajo Hitlerja itd. Sled pre-na Broadwayu in 46. ulica v iskave vodi v čase, ko je bil New Yorku. Ogledajte si to za-duševno bojni Hitler kaprol v nimivo in resnično zgodbo, kako 16. bavarskem polku v nemški so Hitler in njegova tolpa Goe-armadi v prvi svetovni vojni do-ring, Hess, Strasser, Himmler, kako si je Hitler najprej pri-Rosenberg in drugi prišli na dobil Nemčijo, nato pa je svojo vlado, zgradili nacijski stroj o-divjvo silo obrnil na majhne navsavanja in uničevanja, toda rode okoli Nemčije ter si osvoh jih bodo uničili Zdruzeni nara-divjo dežele eno za drugo. Oglej-di in maščevalnost narodov, ki te si strašna dejstva in se pre-jih je ta tolpa zaslužila. Pre-jevati proti tem noren in ga v zela preiskava vseh dogodkov je treba uničiti, ker je hotel sedem mesecev. Kar je v tej pahnuti civilizaciji v barbarske slike, je bilo sestavljeno na pod-lčase.

STARODAVNI STRANKARSKI "IZREKI" NA IRSKEM

Kakor je splošno znano, so ljudje na Irskem izredno pobožni, posebno še v krajih severne Irske, kjer je prebivalstvo po veri razdeljeno nekako polovičarsko: polovica ljudi pripada protestantski in druga polovica katoliški veroizpovesti, tako da je tankaj versko strankarstvo neprestano na dnevnem redu, in sicer v zasebnem, kakor tudi v javnem življenju. Vsaka stranka tudi skrbi za to, da postane tem bolj priljubljena v javnosti.

Nedavno so se v Armagh zbrali katoličani, da proslave nekaj spominski dan svoje katedrale. Po slavnosti, so naravno odšli domov, toda na ulicah se je zbralo vse polno protestantov, da jih po svojem načinu pozdravijo, vsled česar je bilo na ulicah kmalu opaziti krvne znake, kajti vsak človek v oni občini je neke vrste misijonar, ki vedno nosi s seboj saj po eno opeko, da tako tem bolj podpre svoje argumente.

Oblasti so skušale zakonitim potom odpraviti tako argumentiranje z pomočjo opeke in tudi prepovedale, da nihče ne sme na ulici kričati "izreke svoje stranke". Kdor se pa kljub temu preglasno poslužuje teh izrekov, mora plačati denarna kazen v znesku 40 šillingov.

Polica j je pijanca takoj vprašal: "Kaj si kričal?" in pijanec mu pove: "To hell with!" Polica j: "To hell — kedo?" Pijanec: "Hell, vi dokončajte ta stavek, ker to bi bilo za me predragol!" In policaj je odšel.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitnega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljete naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znanke (Zdruzenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

LADJA SE POTAPLJA

Spisal Pierre l'Ermte

Zapluli smo na visoko morje. Svet je bil še dokaj miren. Na morju je vladala tišina... nad nami višnjevo nebo... od časa do časa smo srečali še kakšno ladjo in veliko smo se zabavali s sestradanimi galebimi, ki so sledili našemu parniku in se zaganjali v vse, kar smo jim vrgli v morje.

Povsod smo opazili podmornice. Košček lesa, ki je plaval med valovi, je čezalje bolj doblival obris periskopa. Senca obluka nad valovi je že razodevala podmornico samo, ki se je priključila površini, da opravi svojo zlonosno delo.

Potem pa smo se smejali, da smo odkrili znato. — Še norčevati smo se iz tistih, ki so zmedo povzročili. Toda že nekaj trenutkov pozneje so nas potniki pozvali na drugo stran ladje, dokazujoč nam z enako gotovostjo, da so opazili sumljivo znamenje.

Tretji dan zarana, ko smo še vsi spali, se je vsa ladja grozovito potresla ter visoko dvignila prednji konec — kakor smrtno zadeti, ki se enkrat dvigne roke kvišku, preden se zgrudi. "Tu je," je zadonelo iz kablin, "torpedirani smo."

V nekaj minutah je že vse bilo na krovu in ob najrazličnejšem zadržanju si je vsak v naglici skušal za silo pritrčiti rešilni pas. Časniki in mostvo so pomirjevali — sicer pohlevno množico. Dobil si vtis, ko da je vsak potnik začel skrbeti to zase, in že so stopali v čolne, ko nenadoma počí zadaj drugi torpedo.

Vendar se je zdel sunek tokrat manjši kot prvič. Ladja se je jela opotekati — kot pijanec — in nas premetavati po krovu, ki so ga že preplavljali valovi...

Tam daleč na obzorju je zarja pozlatila nebo.

In sedaj smo različno zagledali podmornice. Počasi je krožila okrog nas kakor zver, pripravljena, da zada smrtni udarec svojemu plenu.

"Oh, ko bi imel samo en top," je mrmral kapitan, "to bi ji ga pogнал v žrelo!"

Toda naša ladja je bila miloljubna; ničesar ni imela, s čimer bi se mogla ustavljati sovražnemu napadu.

Čez nekaj minut je postal položaj zelo resen. Bolj in bolj se je ladja nagibala na levo stran, zaradi česar so rešilni čolni ob desnem boku postali neuporabljivi.

K sreči je bil kapitan takoj na vse strani razposlal SOS letice na pomoč. In zares, božja Previdnost nas je spremljala, — zakaj že nam je s polno paro plul nasproti ameriški parnik.

čigar zastava je bila v ogromnih dimenzijah zarisana na ladjski lupini.

Ob pogledu naj se je podmornica takoj potopila in izgubila. Bržkone zaradi nenadnega prihoda te ladje in pa da bi nam omogočila rešitev na rešilnih čolnih.

Nagnetli smo se vanje v tolikem številu, da nam je že grozila nevarnost potopitve. Za trenutek sem že mislil, da je prišla moja zadnja ura. Naš čoln je zašel navpično med dva orjaška valova. Na levi in desni sem videl, — kakor Izrađci pri prehodu skozi Rdeče morje — dve vodeni steni in le zgoraj je iz velike daljave lesketal rdeče polbarvan pas roba.

Tisti hip sem izročil svojo dušo Bogu... Nato pa smo se spet dvignili na morskó površino... Nepozabni trenutek. In potem drugi prizor — druga nepozabna minuta. Mnogi so se vrgli v morje in začeli plavati, ne opazivši razlike nafte začeli vnetati. Nekaterim se je posrečilo ubežati, veliko pa sem jih videl, kako jih je objel velikanski "peklenski" ogenj in jih pogotnil.

Z veliko opreznostjo se nam je mogel končno ameriški parnik približati. Čas je že bil...

Zaradi mrže vode, ki je preplavila našo slabotno ladjico, so nam začeli sklepetati zobje. Toda vse je videlo le eno stvar: rešilno ladjo, ki je z nastavljenimi kavlji iskala primernega kraja, da bi nam omogočila pristank brez vsake nezdode. Zakaj čoln na visokem morju je nekaj tako malenkostnega, zlasti še, če je preobložen, kakor je bil naš.

Končno smo se vendar lahko izkrcali. Vedno bom imel pred očmi jeklene boke ameriške ladje... iz vrvi spleteno lestvo, katere smo se morali oprijeti v ugodnem trenutku. — In potem plezati hkrati z onimi zgoraj in spodaj — cel grozd ljudi, ki se je gugal po zraku.

Kateri so padli, so bili izgubljeni. In takih je bilo mnogo, med njimi neka mati z otrokom. Kdo bi opisal olajšanje v moji duši, ko sem končno zautil pod nogami trdna tla prijateljske ladje! Opazoval sem druge čolne, ko so pristajali. Sedaj je bil že jasen dan.

In to je ena bedna slika med mnogimi še bednejšimi. Kalsčno kaznen mora Bog hraniti za tiste, ki so po dva tisoč letih krščanstva pahnil nad človeštvo toliko trpljenja!

Kapitan je zadnji pustil svoj krov. Naravnost odtrgati ga je bilo treba od njegovega poveljniškega mesta. Američani so bili prijazni do nas in zlasti do

Dopisi

ISKRENI PRIJATELJI

GOWANDA, N. Y. — Ura dno je začel pomladi dne 21. marca, toda takrat se ni bilo nikakega znamenja, kajti gospodarila je še vedno starša zima. Šele začetkom maja pa je začelo poganjati popje, in ravno včeraj, dne 14. maja, ko smo obhajali največji in najpomembnejši narodni praznik v letu, namreč Materin dan. Kot naša mati narava, okrasila ta dan z bujnim zelenjem in ga okrasila s krasnim različnim cvetjem.

Tako so tudi sobo, kjer že skoro leto in pol leži v postelji moja trpeča žena, oz. mati sedmerih otrok, okrasili z različnimi cvetjem, ter se sponnili blage mamice trije sinovi v vojaški službi, celo z denarnimi darili. Do solz pa sva bila gignjena oba, ko prideta dve mladi deklici pod vodstvom Mrs. Rose Matekovich, katera nama pojasni, da sta članici Slovenskega krožka SNPJ. Kakor voditeljica Mrs. Matekovich in dve deklici z njo, imajo tudi vsi člani in članice krožka, svoje lastne mamice, toda poleg vseh so se sponnile tudi trpeče Sternishatove matere, ter ji prinesele v dar krasno vazo, podobno Marije pomočnice, napolnjeno s krasnim svežim cvetjem, katerega bolnica čez vse ljubi. Toraj bodi tem potom izražena iskrena zahvala voditeljici Mrs. Matekovich ter vsem mladim članom in članicam Slovenskega krožka za tako krasni dar.

Nekoč mi je nekdó v obraz zabrusil, da nisam nikakih prijateljev v naselbini. "Ja, ako ne," sem rekel, "se pa samo tako kaže kot bi bili moji prijatelji, pa niso." Toda sedaj odkar je moja žena v postelji, se je pokazalo, da so v celni naselbini le tri družine, od katerih naju ni nikdo obiskal, toda za vzrok ni nama znano, in tudi mogoče onim ne. Sicer pa ni niti dneva, da naju ne bi kdo obiskal, in celo kaj prinesel v dar. Dokler je človek zdrav, v resnici ne ve, koliko resničnih prijateljev ima. Toda ko ga zadene nesreča, kot je mene, potem se pokaže, koliko iskrenih prijateljev imaš, koliko jih je pripravljenih ti pomagati v nesreči, in koliko jih želi, da bi bil še bolj prizadet kot si.

Konečno izrekava najiskrenejšo zahvalo vsem najinim iskrenim prijateljem in dobrotnikom ter se priporočava za nadaljno prijateljstvo.

Charles in Frances Sternisha.

V POMOČ NAŠIM

CHICAGO. — Postojanka Jugoslovanske pomožne akcije št. 8 in Podružnica Sansa št. 60 prireja svojo običajno letno veselico v soboto 27. maja 1944 v dvoranah Slovenske Narodne Podporne Jednote, vog. Lawndale Avenue in 27. ulica.

To bode tretja prireditelna podružnica, odkar je bila ustanovljena. Prve dve prireditelne sta bile obe s programom v American-Bohemian dvorani, katere sta obe sijajno uspeli. Obakrat smo odposlali tisočak glavnemu blagajniku teh organizacij za to plemenito in prepotrebno stvar. Tudi letos smo se zavzeli, da dosežemo to svoto, ali pa še več, keravno bomo priredili samo plesno veselico in še to s prosto vstopnino.

V ta namen že prav pridno ponajamo številke v srečnih knjižicah. Tisti večer bosta dva ali dve tako srečni, da jim bosta oddana dva Bonda po 25 dolarjev. Knjižice imajo na rokah vsi zastopniki in odborniki društev priključeni k tej časni postojanki. In kateri izmed Slovencev in Slovenk v Chicagu.

njeja. Toda on ni maral ničesar slišati, ničesar vzeti... Naslonjen na ograjo je s kukalom na očeh in z nagubanim čelom opazoval, kako se njegova ladja pogreza. — Ali umreti le ni hotela. — Ocean se je besno zaganjal ob njene boke — kot bi jo vlekel v globino. Ladjica pa se mu je z vsemi močmi ustavljala zdaj se močno nagnila, kot pri sunku v bok; potem pa se je spet vzravnila — kakor izčrpan borec, ki se ne mara udati. Resnično, ladje imajo dušo!

Oči nas vseh so bile uprte v ladjo, ki počasi postala igračka sredi razpenjenih valov. Enkrat — dvakrat — mislili smo že, da je po njej — toda konec še ni prišel.

Potem pa se je počasi — gosposko, imenitno — prevrnila in pogreznila v smrt. Zagrnjlo jo je srdito valovje in zapenilo se je morje v obliki kolobarja. Pogledal sem kapitana. Debele solze mu so tekle po raskavem obrazu.

Njegov orjaški otrok je nekoč živel — zahrbtni sovražnik ga je umoril.

gi vam še ni bila ponudena ta sreča, Vas gotovo poišče najde prihodnji dan.

Cela stran stane samo 25c, povrh pa dobite še vstopnico, da ne boste pozabili priti v dvorano, kjer se boste lahko po milji volji zabavali do ranega dne.

Pripravite tudi svoje znance in prijatelje, kajti ples bode v obeh dvoranah. Zgoraj bode igral popularni Gradisek & Ormerza orkester, v pritličju pa znani Pucelj Trio, ki tako zaigra, da še revmatizem pozabi na svoje delo.

Tudi blagajnik naše podružnice John Kochevar nam je preskrbel dobro kapljico. Pa tudi naše žene so se zavzele, da Vam bodo kuharice lahko postregle

s potico, krofi, pečenko, klobasami in drugimi dobrotami.

Slovinci in Slovenke in drugi Jugoslovani v Chicagi in okolici, pridite na veselico! Pokažite se, da ste zavedni Jugoslovani, sinovi, bratje in sestre tistega naroda, ki ga danes občuduje ves svet, ker se tako junško bori za svoje pravice. — Skažite se, da ste za Tita in njegovo hrabro armado, da jim hočete pomagati, da se čimprej vrnejo na svoje domove.

Frances Vreček, članica odbora.

SMRT MLADE DEKLICE

CHISHOLM, Minn. — Staro prijateljstvo se je zopet vresničilo, da smrt ne izbira, samo pobira. Danes smo spremlili na zadnji poti 15 let staro Florence Sterle, hčerko Mr. in Mrs. John Sterle, bivših naročnikov "Glas Na." — Bila je najmlajša v družini in edina doma še pri starših. Zato tem hušji udarec za starše. Bolehala je že dalj časa za prav čudno boleznijo, ko se kri suši. Imeli so jo v bolnišnici, kjer je izdihnila svojo mlado dušo 6. maja. — Tukaj zapuša vžaloščene starše in tri brate in dve sestre. Dva brata se nahajata v armadi onstran morja, en brat se je pa vdeležil pogreba, ki živi v Butte, Mont.

Moje globoko sožalje družini.

Danes, ko to pišem, je že 10. maja, pa dežuje in prav mrzlo je. Izgleda kot da bo še sneg zapadel.

Ljudje so že posejali po vrtovih, ali nemore še nič rasti, ker je tako hladno.

Naj še pa tem mestu izrazim in želim skorajšnje okrevanje Mr. Louis Adamič, ker narod potrebuje njegovega dela in pomoči v teh resnih časih. — Ne vsrtašite se vaših nasprotnikov, ker narod je z vami. Oni, kateri delajo zoper vas, dela-

jo tudi zoper narod tukaj in v stari domovini.

Sedaj pa pozdravim vse moje znanee in prijatelje, posebno pa še Mary Langfus v East Heleni, Mont., ki je že veliko let naročnica "Glas Naroda" in je bil ravno ta list, da smo se iznašle ena drugo, ker smo si sošolke bile v starem kraju.

Pozdrav na vse čitatelje "Glas Naroda".

Frances Lukanich.

ZNIZANA CENA za koračnico

SOLDIERS ON PARADE

Ker želi, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO

priručna koračnica

"MLADI VOJAKI"

Je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil z založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani ceni, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

NOVA IZDAJA

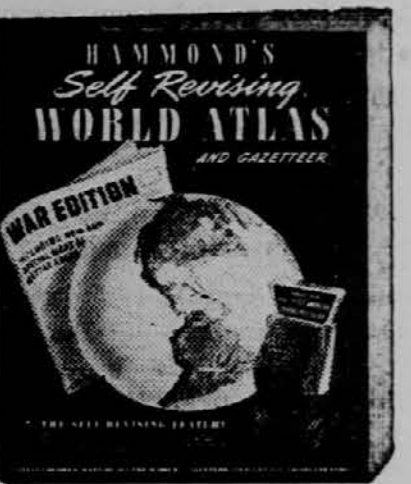
Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

SONART REKORDI

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE

Jerry W. Koprivšek in njegov orkester

M556—Wedding Polka (Ne bom se močila; Ti pa jesi, pa lidana marela) Wedding Walts Slovenski Walts Pojo Rupnick sestre

M558—Jeep Polka (Mat' potico pečejo) Marine — polka

M575—Terenzka — polka Na planincih—valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester

M571—Na Marijance, polka Kje so moje rožice Marička pegla—polka

Za tozadevni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARRSICH, Inc.

463 W. 42nd ST., NEW YORK

Note

za

KLAVIR ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Walts
- * Dekle na vrtu
- * Oj, Marička, peglajaj
- * Barčica
- * Mladi kapetane
- * Gremi na Stajersko
- * Stajeri!
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židana marela
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta misla
- * Kadar boš ti vandrat del

ZVEZEK 10 SLOVENSkih PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad

Moje dekle je še mlada

Barbara polka

Naročite pri:

Knjižarni Slovenic Publishing Co.

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIZNICA

- 1 Domače živali Spisal Damir Felgel
- 2 Kreutzerjeva sonata Spisal L. N. Tolstoj
- 3 Andrej Ternovc Spisal Ivan Albrecht
- 6 Preganjanje indijanskih misijonarjev Spisal Josip Spillman
- 8 Pravljičice Zapisal H. Majar
- 10 Dedek je pravil Spisal Julij Slapšak

- 12 Frank Baron Trenk Po raznih virih napisal Gjuro Pandurić
- 14 Pravljičice in pripovedke za mladino Spisal Silvester Košutnik
- 15 Suneški invalid Spisal Silvester Košutnik
- 17 Vojnimir ali poganstvo in krst Spisal Josip Ogrinec
- 13 Pariški zlatar Poslovenil Silvester K.
- 18 Mladim srcem Drugi zvezek Zbirka za slovensko mladino. Spisal Ksaver Meško

- 19 Študent naj bo Spisal Fr. S. Finžgar
- 22 Balade in romance Spisal A. Aškere
- 23 Zbrani spisi za mladino Spisal Engelbert Gangl
- 24 Andersonove pripovedke za mladino Priredila Utva
- 25 Duhovni boj (Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli
- 26 Denar Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris
- 35 Praški Judek Spillmannova povest — Pravel Josip Vole

- ### IGRE
- 28 Magda (Igra) — Alojzij Remec
 - 29 Peterčkove poslednje sanje (Igra) — Pavel Golin
 - 30 Potopljeni zvon (Igra) — Gerhart Hauptmann
 - 31 Revizor (Igra) — Nikolaj Vasiljevič
 - 32 Spodobni ljudje (Igra) — L. Lipovec
 - 33 Črne maske (Igra) — L. Andrejev
 - 34 Antingone (Igra) Poslovenil C. Golar
 - Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!
 - 36 Sveti Just (Igra) — Spisal dr. F. Petronio
 - 38 Tončkove sanje na Miklavžev večer (Igra) — J. Erbežnikin F. Roje

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(39)

"Ali veš, kje mi biva otrok? Pojdi, poišči ga, pripelji ga zopet v moje naročje!"

Stari je povsili glavo, ter žalosten toži:
"Ne vem, kje biva. Odkar sem zadnjič videl Lucila in njenega otroka v St. Irunn, sta oba izgubila, ona in nje otrok! Lucila je nameravala, kakor mi je pravila, povrniti se v gorovje Jura; pisal sem v vas, kjer je pet let preživela; tam je niso več videli. Kaj se je zgodilo z obema? Ali sta še živa, ali mrtva — tega ne vem!"

Po teh besedah Jacques Mellier milo zaječi, lase si ruje iz glave in nikdar se ne more utolažiti. Vse svoje premoženje bi sedaj dal, da vidi svojega otroka še enkrat, da ga more blagosloviti, spraviti se z njim! Zaman! In zmerom votlo domi v njegovih ušesih, kakor mrtvaško zvonjenje, ki nima ni koneca ni kraja: "Ali sta še živa, ali mrtva?"

Že dolgo je Pierre Rouvenat pravi voditelj gospodarstva. On vlada v hiši milo, pa krepko. Premoženje Jacques Mellierovo je še povečal in hrani ga zvesto. V teh 19 letih se je malo izpremenilo. Še zmerom se drži po konci, močan je, delaven, previden, in vsem v zgled. Le lasje in brada so mu osiveli.

Pa, četudi ga vesti ne peče, spremelja ga vendar globoka žalost. Žaluje po Lucili, po njenem otroku, po Jeanu Renaudu. Že mnogo solza je potočil po njih.

Blanche, ki jej je boter, ima rad; boža jo, stori jej vse, kar jej je ljubo. Vsak kamenček odstrani na njeni cesti, da ne bi ranil nje nežne nožice; čuva jo kakor dragocen zaklad, ki mu je dan, da ga hrani in varuje. Pa pri vsem tem ne pozabi tudi obeh drugih izgubljenecv!

Kje li sta? Kaj li delata? Ah, tega ne ve. Morda sta že davno umrla, A ne! on ju še vedno pričakuje.

Pierre Rouvenat si je osnoval velik načrt, ki ne bi ga opustil za ves svet!

2.

Blanche je ljubila jutranje izprehode. Videvati jo je bilo po rosi korakajočo in cvetke trgajočo, skoro zmerom v družbi z botrom Rouvenatom, časih pod pazduho z Mellierom, čestokrat pa tudi samo.

Nekega dne se zopet napoti na tak izprehod. Florentinski slavniki z vihrajčimi modrimi trakovi je koketno bil postavljen na njenih zlatolasih kitah.

Ko se prikaže na pristavi, brzo stopi jej nasproti mlad, velik, dosti lep mladenič, a s precej hinavskim obrazom.

"Lepa moja bratranka se podaja na izprehod?" deje s sladkim, pa zaupnim smehljivanjem krog usten. — "Da, ali nič ne veste, kje je moj boter?" — "Mislim, da je odšel v Freicourt?" — "Potem počakam, dokler ne pride." — "Ako vam ljubo, spremim vas?" — "Ne, hvala," odgovori malo suho; "če boter predloži izostanem, grem raje sama."

Mladenič stisne tanki ustnici in zdajci mu jeza zazari v obeh, pa to samo le za trenotek.

"Kaj pa imate z mano?" vpraša? "Že davno opažujem to. Menite li, da sem navaden hlapec tukaj — ne veste li, da sem z Millierom tako blizu v sorodu?" — "To vem prav do bro. Pa o čem se imate pritoževati pravzaprav? Kaj vam li delam?" — "Nu... nič, Blanche. Le... le... ljubite, mene." — "Jaz ne sovražem nobenega človeka, Franc." — "Vendar tajiti ne morete, da vam nisem všeč!" — "Kdo to pravi? In če bi tudi bilo...?" — "Vidite! In jaz, jaz vas ljubim, Blanche; in če bi le hoteli, da... če bi le hoteli, bi obhajali na Seuilonnu lepo ženitovanje še pred žetvo."

Blanche močno zapeče v lice. Hotela je ravno precej o stro odgovoriti, ko se prikaže Pierre Rouvenat. Staremu je bilo čelo mračno. Slišal je bil vse.

"Ah, tukaj je moj boter!" zakliče Blanche.

In takoj skoči k njemu, ne da bi se dalje brigala za zaljubljenega sorodnika. Rouvenat jo je moral poljubiti na čelo. "Greš li z mano," ga povpraša.

"Ne, danes ne. Le pojdi na izprehod, draga moja. Samo predaleč ne hodi, ker je vse mokro od rose. Jaz hočem s Franciom nekaj tukaj govoriti."

Mlada deklica ga ogrli ter mu zašepne v uho: "Si li slišal, kaj mi je rekel?"

"Da."

"Potem odgovori mu ti namesto mene. Tega da bi je mala! Rajši otanem sama vse svoje žive dni."

To reki poljubi starca na lice ter odide skakljaje kakor srnica.

Fran je hotel tudi oditi. Rouvenat ga ustavi. "Imam nekaj resnega z vami govoriti, Fran," deje.

"Kaj takega?"

"Kar je nekaj časa, si dovoljujete z Blanceo reči, ki mi ne ugajajo," reče stari resno.

"Morda ne smem več govoriti z njo?" povpraša mladenič. "Sicer sem dovolj vljuden z njo."

"Tako mora tudi biti!" jezi se Rouvenat. "Če bi kdaj drugačni bili, vas vržem takoj iz hiše!"

Fran prebledi ko stena in grd nasmeh se mu poziblje na ustnih.

(Nadaljevanje prihodnjih.)

VPRAŠALNE POLE

Znana revija "Look Magazine" je nedavno razposlala 68tim časniškim poročevalcem v Washingtonu vpraševalne pole, da se tem potom dožene, kako je njihovo mnenje z ozirom na ljudi, kateri na čelu naše javnosti, oziroma ljudi k zastopajo kolikortoli vse naše prebivalstvo.

Ti časniškarski poročevalci so med drugimi vprašanji bili pozvani, naj imenujejo 10 najpomembnejših uradnikov v našem glavem mestu; istodobno so pa bili tudi pozvani, naj imenujejo 10 uradnikov, kateri so najmanj koristni za našo splošnost. Na ta vprašanja je odgovorilo le dvainpetdeset poročevalcev, in na podlagi njihovih odgovorov je prav lahko opaziti, da so se vestno bavili z proučevanjem delovanja in koristi naših najvišjih uradnikov, kajti:

general, George C. Marshall, poveljnik in načelnik našega generalnega štaba, je dobil 44 glasov in tako on nadkriljuje vse ostale svoje tovariše v naši javnosti; "on, ne pa vrhovni poveljnik naše vojske, poveljnik vse vojni organizaciji" in "njemu zaupa vse naše vojaštvo in tudi civilno prebivalstvo"; državni tajnik, Hull je dobil 33 glasov in je toraj na drugem mestu najpotrebnejšega uradništva;

Predsednik Roosevelt, je dobil 32 glasov, tako, da je na tretjem mestu;

admiral King, vrhovni poveljnik naše mornarice, je četrty na tem imeniku.

Potem sledi Donald M. Nelson, predsednik odbora za vojno produkcijo;

Charles E. Wilson, podpredsednik istega odbora;

Bernard M. Baruch, finančni izvedenec;

senator Harry S. Truman iz Missourija, predsednik "show-me" preiskovalnega odbora vojnih podjetij;

Značilen je tudi imenik onih javnih uradnikov, ki so "manj potrebni". Tem uradnikom najljubše tajnica dela, Miss Frances Perkins, in njej slede po vrsti: finančni tajnik Morgenthau,

tajnik Wickard, podpredsednik Zed. držav. Wallace,

kongresnik Rankin iz Missisipija,

senator Gaffey iz Pensylvanije,

zastopnik Hamilton-Fish iz New Yorka,

generalni pravdnik Biddle, in drugi.

Domača fronta

Mornarica ima opraviti z 7,000,000 V-pisem mesečno

V-Mail sistem v mornarici je sedaj skoro že dve leti star in je dosegel več nego 7,000,000 V-odposiljk vsak mesec. — To predstavlja približno 560 procentov porastka v uporabi V-pošte v zadnjih devetih mesecih.

Odkar so upeljali V-pošto v vojski in mornarici 15. junija 1942, so poslali skupno 453 milijonov V-pošilk preko morja. Uporaba metode microfilma je prihranila in dala na razpola o približno 9,000,000 funtov tovarnega prostora za druge življenjsko važne tovore.

Postojanke V-pošte za mornarico so mobilne enote, ki se premikajo v strateške okraje z prodirajočimi bojnimi oddelki.

Mornarica je ustanovila stideset takih postojank širom sveta med lanskim letom in oboje z opremo za 25 dodatnih postojank čaka za prevoz.

Ker so vsa originalna pisma obdržana v izvoznem pristanišču dokler film ne doseže cilja, je varnost V-odposiljatev velikanška. Če je zrakoplov z V-pošto izgubljen po nesreči ali pa po sovražniku takoj poročajo o izgubi filma, nankar so pisma še enkrat fotografirana, in mikrofilm odposljejo z naslednjim zrakoplovom na pot.

Nornarica in vojska dajeta odlično prednost V-pošti pred vsako drugo osebno pošto.

Dežela še potrebuje kadetk zaščitnih sester

"Odziv za V Kadete zaščitnih sester je sijajen poklon ameriškega ženstvu," je dejal dr. Thomas Parran, surgeon general of the U. S. Public Health Service. "A potreba dežele za zaščitne sestre je velika in tisoče mladih žena še čaka prilika, ki hočejo služiti svoji deželi in se obenem izobraziti za pomosni pokle."

"Nova potreba za zaščitne sestre v vojski zahteva, da Kadetke zaščitnih sester dosežejo polno število do 30. junija, ker smo mi odvisni od mladih abiturjentk, da se odzovejo temu pozivu. Dežela ne more prenesti popolnega izčrpanja upravnih in učilnih moči šol za zaščitne sestre v katerih se izobražujejo nove gojenke.

"V odobrenih šolah za za-

ščitne sestre se bodo začeli junijski razredi. Vsi ti razredi morajo biti napolnjeni, da bo služba za narodno zdravje obdržana na varni višini, med tem, ko mlade zaščitne sestre, ki so končale šolo, vstopajo v armado."

"Vrste se hitro polnijo — zato pozivam resne mlade žene naj se odzovejo temu pozivu takoj in naj dobijo informacije o Kadetkah od okrajne bolnice ali pa naj pišejo na U. S. Cadet Nurse Corps, U. S. Public Health Service, Box 88, New York 8, N. Y.

Dr. Parran je dodal, da je najmanjša zahteva za čugstvo v Zborni kadetk, odlično zdravje, in pa grahucanja z dobrim uspehom iz priznane visoke šole. Starost je od 17 do 35 let. Zahteve šole za zaščitne sestre morajo ravnatoko biti izpolnjene. V povračilo za svojo vzgojo kadetka obljubi, da bo služila v bolniški službi ali za civiliste ali pa za vojaške potrebe, dokler bo trajala vojna. To si ona lahko sama izbere.

Žene v uniformi imajo odlično zdravje

Na podlagi podatkov vojske in mornarice poročajo iz Urada vojne informacije, da je zdravje žen v vojski in mornarici na visoki stopnji, in da se povprečna WAC, WAVE, pomorsčakinje (SPAR) izboljša v zdravju po vstopu.

Naredili so piskusi s skupino, ki je štela 6,400 in na podlagi najbolj ne prišli do zaključka, da so se WAVES zredile za povprečno pet funtov, in da niso trpele zaradi dietičnega pomanjkanja. Neka druga preiskovalna skupina sestojča iz 2,000 WAVES je pokazala, da so napake v hrani in držji in hoji, ki jih smatrajo važne za telesno zdravje, je bilo doseženo med vežbanjem. Pomorsčakinje pridobijo pet do šest funtov na telesni teži po vstopu v ženske rezerve.

Sredstva za ohranjanje zdravja za Wacs, Waves, Spars, in pomorsčakinje so: injekcije, telesno vežbanje, pravilna hrana in dobre stanovanjske razmere, ter pravilna razvedrila. Tiste, ki so potrebne dobijo hitro in dobro zdravniško in bolniško oskrbo.

NABIRAJTE KNJIGE.

V raznih vojaških taboriščih tako v Ameriki kot po drugih deželah je mnogo Slovencev, ki so prisiljeno služili v italijanski ali nemški armadi in so bili ujeti ali na italijanski ali na ruski fronti. Vsi bi radi brali slovenske knjige, povesti, romane, itd. Vojaški kurat je tu di naprosil za molitvenike, ker ujetniki žele tudi te imeti.

Kdor ima tedaj kak že rabljen molitvenik, ali kako knjigo, ki jo je prebral, pa je ne potrebuje več, naj pošlje na naslov: Rev Pij Petrie, 62 St. Marks Place, New York. Knjige, četudi obrabljene, pa ne smejo biti raztrgane, temveč cele.

Mislite na te reveže, ki žive po vojaških taboriščih in bi radi imeli knjige v slovenskem jeziku ter pošljite, kar imate in več ne rabite!

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—

Naročite pri:
SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Kupite en "extra" bond Bonde za Zmagolo!

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO . . . SADRŽEJSTVO . . . POLJEDELSTVO

The Garden Encyclopedia

Cena knjige: **\$3.50**

V LIČNI IN TRPEŽNI PLETENI VEZAVI

Skoro 1400 strani — 750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Ni visokih besed — vse je jasno, razloženo, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Združeni narodi potrebujejo ves odvisni živež, ki ga je mogoče pridelati v Ameriki . . . Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati **VICTORY VRT** Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 10,000 člankov vam podrobno povedo vse o vrtarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in oskrbi vrta Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako pomehje v Združenih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SEY MOUK, B. S. A., poznana očeša v vrtarstvu, ki ga cenijo vrtarski izvedenci.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja **Louis Adamič-a**

ZA CENO **\$2.50** ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, se prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihove sija in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogli naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov . . . Čitajte to knjigo je bogato plačano." — Tako se je izrazil velik ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):
.....
Moje ime
Št., ulica ali Box št.
Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki, — slovenska sekcija 1840 W. 22nd Place, Chicago, potrebuje podporo vsakega rojaka, da lahko izvrši svoje tako nujno potrebno delo v pomoč našim v domovini.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALIJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi
Izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor \$0

SEST NARODNIH PESMI za moški zbor \$0

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor \$0

Fran Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV \$0

Ferdo Juvaneč—12 MLADIH LET. moški zbori \$0

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) \$0

Moški zbori

OSKAR DEB:
Barčica; Oj, moj šocel je šoc; Kam mi, fantje, drev v vas poldemo \$0

OSKAR DEB:
Srečno, ljubca moja; Ko ptičica na tuje gre; Šocel; Moj očka 'ma konjička dva; Dobiv sem pl seme; Slovo; Je vphalna luč \$0

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (beicaranjska) \$0
Vso noč pri potoci \$0
Jurjeva \$0
Hodl Mleka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica \$0

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič; Pa graditelj \$0

PETER JEREB:
Zjutraj \$0
Slovanska \$0

PETER JEREB: Pella roča; VASILIJ MIRK: Podokolca \$0

ZORKO PRELOVEC:
Le enkrat še \$0
Slava delu \$0

HR. VOLARIČ: Kodmartin; JOS PAVČIČ: Potrkani piec \$0

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lra. (Polmar) \$0
Briovka, himno (Vedopivec) \$0
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) \$0

Trije mešani zbori (Glasbena Matica) \$0

V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Hattner) \$0

Mladina, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) \$0

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo \$0

Naš himni, dvoglasno \$0
Geraki odmor, (Lahmar), II. svesek, moški zbori \$0

ZA TAMBURICE:
VA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk \$0

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) \$0

Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri \$0

ZA CITRE:
Poduk za citre. — 6 sveski — (Koteljaki) \$0

ZA KLAVIR:
Huri pridejo. — Korčulanec — \$0

KNJIGARNA Slovenic Publishing Co. 216 West 18th St., New York